

mellett teendőink súlyát is. Önöknek — s e kiállítás minden majdani látogatójának — pedig azt kívánom, hogy olyan tanulságokkal gazdagodjanak, ami méltó önbecsülésünkhöz, mások iránti tiszteletünkhöz és Erdély veszélyeztetett örökségéhez.

Nem tudom, csak remélem, hogy az itt dokumentált kulturális örökség nem pusztul el végleg. A kiállítás anyagát két éven keresztül Svédországtól Spanyolországig mutatják be. Abban a reményben történik ez, hogy ezzel is nyilvánvalóvá váljék, nemcsak Erdélynek van szüksége Európára, de Európának is Erdélyre. Ez a felismerés talán még megmentheti a templomokat, az udvarházakat, a kastélyokat, a falvakat és a városokat, az emberek millióit egy civilizált jövőnek.

Engedjék meg, hogy a jövőbe vetett hittel és bizakodással Goethe szavaival fejezzem be Erdély örökségének méltatását és védelmét. „Egyáltalán sajátos dolog az a nemzeti gyűlölködés. A kultúra legalacsonyabb fokain mindig a legerősebbnek és a leghevesebbnek találjuk. De van egy fok, melyen egészen eltűnik, és ahol az ember úgyszólván a nemzetek fölött áll, és szomszéd népe szerencséséjét vagy baját úgy érzi, mintha az a saját magáéval történt volna.”

És végül arra szólok fel, hogy ne hagyjuk elveszni Erdélyt a magyarság számára! És azt kívánom: legyen béke a Földön, és legyen békesség az emberek között!

OLASZ FERENC FOTÓJA